

V luči vere

RAFAEL

I ljubimo
svoj dom!

Glasilo jugoslovanskih izseljencev
v Holandiji in Belgiji

Uredništvo in uprava: Heerlen, Gasthuisstraat 3.
Štev. 3. MARC 1931

Izdajatelj: D. OBERZAN
Leto I.

PISMO ROERMONDSKEGA ŠKOFA „RAFAELU“.

Aan de Redactie van het Maandblad „Rafaël“.

Zeer Eerw. Heer.

Met zeer veel voldoening begroeten Wij de verschijning van het Maandblad „Rafaël“, dat bestemd is voor de Joego-Slaviërs, die in Ons Bisdom verblijven. Het is immers van het hoogste belang voor het behoud van het Katholiek Geloof en de goede zeden, — de hoogste goederen, die wij bezitten, waar ter aarde wij ons ook bevinden — dat goede en verheffende lectuur verstrekt worde in de taal, waarin men opgevoed is, en die het beste spreekt tot het hart. En dát wil het Maandblad „Rafaël“ voor zijne landgenooten doen.

Wij bidden dan ook Gods rijksten zegen af over de Redactie en over de lezers.

Roermond, 23 Januari 1931.

† L. J. A. H. SCHRIJNEN,
Bisschop van Roermond.

Uredništvu mesečnika „Rafaël“.

Prečastiti gospod!

Z največjim zadovoljstvom pozdravljamo izdajanje mesečnika „Rafaël“, ki je namenjen Jugoslovanom, bivajočim v naši škofiji. Za ohranitev katoliške vere in dobrih navad — najvišjih dobrin, ki jih imamo, kjerkoli že potem bivamo v svetu — je razširjanje dobrega in spodbudnega čtiva v jeziku, ki smo v njem bili vzgojeni in ki nam more najbolj

govoriti na srce, vedno največje važnosti. In to hoče mesečnik „Rafaël“ svojim rojakom nuditi.

Mi prosimo zato najbogatejši božji blagoslov uredništvu in čitateljem!

Roermond, 23. januarja 1931.

L. J. A. H. SCHRIJNEN, m. p.
Roermondski škof.

Maribor, 12. februarja 1931.

POSTNI POZDRAV ŠKOFA LAVANTINSKEGA ČITATELJEM „RAFAELA“.

Z velikim zanimanjem sem vzel v roke prvo številko „Rafaela“, napovedanega že v božični številki „Slovenca“, pa sem listal v njem ter čital in čital, kaj vse prinaša in obljubljuje.

Kar ugajalo mi je, da hoče biti holandski „Rafaël“ drug angel varuh jugoslovanskim izseljencem po Holandiji in po Belgiji ter jih varno voditi skozi nevarnosti tujine, tako da bo našel jugoslovanski človek tudi v tujini svoj zaslužek, da si bo ohranil vero svojih očetov in svoj materinski jezik ter se, če Bog da, kot nekoč svetopisemski Tobija zopet vrnil domov med svoje zdrav in ne praznih rok!

„Pa še v pomoč bo »Rafael«, sem uganil, »skrbnemu uredniku, ki ima na oskrbi nad 3000 jugoslovanskih izseljencev, raztresenih v 25 župnijah širom ozemlja v izmeri do 2500 km²!« Kako naj en duhovnik obišče le enkrat mesečno vse te raztresene vernike, da jim bo lomil kruh božje besede? Česar ne zmore duhovnik, naj nadomesti Vaš »Rafael«. Meseč za mesecem bo prihajal v Vaše družine in bo klical: »Bratje, sestre, kvišku srca! Tudi v tujini čuva nad Vami presv. Srce Jezusovo, bogato za vse, ki ga kličejo!« O, le naj oznanja in pridiguje, da tudi v tujini daleč proč od doma velja naročilo Gospodovo: »Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico, in vse (drugo) se Vam bo navrglo.« (Mat., 6, 33).

Ta »Rafael« se bo, kot napoveduje, zavzemal tudi za to »drugo«, za vaše sojalne potrebščine namreč, ki so v tujini tem nujnejše, ker v inozemstvu socialno zavarovanje jugoslovanskih izseljencev še ni urejeno, in so naši ljudje v tem pogledu navezani le nase in na svoja strokovna društva.

Kaj drugega naj torej rečem k plemenitim načrtom Rafaelovim kot: Bog s teboj na vseh tvojih apostolskih potih »Rafael«! Vi pa dragi izseljenci, sprejmite ga v svoje domove, čitajte ga, naročujte ga, podpirajte ga, da se uresniči, kar Vam obeta!

Se sam se rad poslužim Vašega »Rafaela«, da Vam spregovorim za postni čas besedo spodbude ter Vam sporočim iz jugoslovanske domovine tople nadpastirske pozdrave: »Milost Vam in mir od Boga Očeta našega in Gospoda Jezusa Kristusa!« (Filem. 1, 3).

»Vsem sem namreč dolžnik« si moram reči z apostolom Pavlom (Rim 1, 14) in oznanjati blagovest vsem vernikom v domovini, pa tudi izseljencem, ki si služijo grenak kruh v tujini.

Veliko zlo, ki ga predvojni čas skoro ni poznal, je brezposelnost in pomanjkanje zaslužka. Prav to zlo žene toliko delavoljnih Slovencev, ki ne morejo najti doma ne dela, ne zaslužka, in so obsojeni s svojimi družinami na stradanje, za delom in zaslužkom v tujino. **A kljub temu, da je toliko krepkih moči brez dela, sem povdarjal v letošnjem pastirskem listu, se ob nedeljah in največjih praznikih opravljajo težka dela in se skruni dan Gospodov, kot da bi bilo največje pomanjkanje delovnih moči.** Ako bi ob nedeljah in zapovedanih praznikih počivalo delo, ki ni neobhodno nujno, bi se naraščajoča brezposelnost vsaj deloma omilila in omejila. Posvečevanje nedelj pa bi prineslo delovnim slojem in delu več blagoslova iz nebes.

Saj prav na posvečevanje nedelje in praznikov bi Vas rad opozoril, zato Vam iz daljave kličem: **Delavci, delavske družine, ne dajte si ugrabiti v tujini katoliške nedelje in njene počitka!**

Slišim in berem o holandskih katoličanih, da so resni, trezni in verni ljudje, ki vestno posvečujejo dan Gospodov! Iz srca želim, da bi mogel prav isto zapisati tudi o jugoslovanskih katoličanih! Gospod dekan v Heerlenu in tudi druge odlične osebe so se sicer o jugoslovanskih izseljencih pohvalno izrazili, da so namreč dobri in verni in pošteni; a v obsežnih holandskih in belgijskih premogokopnih in industrijskih središčih kamor se zgrinja toliko najrazličnejšega delovnega ljudstva, različnega po govorici, veri in življenju, ki s satansko naslodo širijo med delavstvom v besedi in v tisku mržnjo do Boga, do Cerkve, do zakramentov, do molitve; ki smešijo svoje tovariše, ker posvečujejo nedeljo, ki s hrupnimi prireditvami skrunijo sveti nedeljski mir, izzivajo nemire, pa zlorablajo brezposelnost in bedni položaj delavstva v svoje prevratne namene, namesto, da bi se resnično trudili odpraviti vzroke brezposelnosti in sojalnih krivic, ki se gode delavstvu.

Zato se bojim za Vas, ljubljani izseljenci, da še Vas ne vjamejo v svoje pogubne mreže. Mirno trdim, ne bodo Vas ogoljufali za Vašo krščansko vero, ne za tiho srečo družinskega življenja ako bo tudi v tujini ostala za Vas nedelja, dan Gospodov.

Velikega pomena ne samo za versko življenje ampak tudi za socialno blagostanje je posvečevanje nedelje in zapovedanih praznikov.

Šest dni si v potu svojega obraza delal ali nad zemljo ali globoko doli pod zemljo v zadolhlih rovih, da zaslužiš sebi in svoji družini vsakdanji kruh. Ali je ustvarjen človek samo za delo in zopet za delo? Ne! Vse višje gre človekov cilj! Tega se posebno vsako nedeljo znova zaveš, ko ste zbrani verniki v hiši svojega skupnega nebeškega Očeta, kot otroci, bratje in sestre ene velike božje družine. Tedaj kane kot solnčni žarek v tvojo glavo misel, tudi jaz sem človek božje družine, tudi nad menoj počiva božje oko, k Očetu v nebesih gre moja zadnja pot! Slomšek je zapel:

»V nebesih sem doma — Nisem tega sveta,

V nebesih je moj dom — Tam večno srečen bom!«

Kolikokrat si že bil pri sv. maši! Ali si pomislil kedaj, da žrtev, ki jo je Kristus opravil na križu za vse človeštvo in za vsakega človeka posebej in ki se pri vsaki sv. maši obnavlja in ponavlja, kliče na glas vsakemu, kdor ima srce in glavo na pravem mestu: Brat moj, sestra moja, brez truda, brez žrtve tudi ti ne moreš biti moj učenec! Težka je delavčeva usoda, že delo samo terja žrtve in premagovanja, zraven še čestokrat nezaslužena beda in pomanjkanje, pa se stanovanjska stiska. V srcu se Ti oglašajo hudo poželenje, so se razpasle strasti in razvade, tako da s srdom v duši vprašuješ, zakaj je eden bogat drugi revež, čemu v duši hrepenenje po sreči, če je ni pod neбом? Glej, kri Kristusova, ki se znova nevidno pretaka na oltarju, in prosi tudi za Tebe pri Bogu moči, usmiljenja, odpuščanja, Ti skrivnostno šepeče: tudi Ti moraš na poti k Bogu trpeti! Brez žrtve, brez odpovedi ne moreš biti učenec Jezusov...!

In pridiga pri nedeljski službi božji? Duhovnik oznanja blagovest Kristusovo, tolaži in poučuje, zakaj trpljenje, čemu žrtve v življenju, da se moreš povzpeti iz te solzne doline v presrečno nebeško domovino, za katero si ustvarjen!

Kako si oddahneš, kako si pomirjen, ko se znova zaveš pri nedeljski službi božji, da nisi ustvarjen le za delo, za muke na zemlji, ampak za srečo v večnosti!

Koliko lažje Ti je delo med tednom, lažje in zaupneje sklepaš roke k molitvi in moliš: Oče naš, ki si v nebesih, zgodi se Tvoja volja..... daj nam danes naš vsakdanji kruh..... ne vpelji nas v skušnjavo, temveč reši nas hudega. Amen!

Res, da nimate vsako nedeljo med seboj svojega duhovnika, ki bi Vam v domačem jeziku oznanjal blagovest Gospodovo, bral sv. mašo, delil sv. zakramente. A prevzvišeni gospod škof limburški Monsig. Schrijnen Vam je v svoji naklonjenosti na široko odprl cerkve svoje škofije, tako da je mogoče slušati vsako nedeljo sv. mašo.

So, kri pravijo, preutrujen sem predaleč je, pretežavna je pot, ni časa za sv. mašo..... A, ko bi si vsi ti zvečer izprašali vest, bi našli, da za sportne prireditve niso bili preutrujeni, da jim za veselice pot ni bila ne predolga ne pretežavna ter da so imeli obilico časa za prazne marnje in brezplodno postopanje..... Visoko gori na Pohorju je ležal na bolniški postelji gospodar razsežne kmetije, ter se hrepeneče oziral proti vratom, kedaj se bo oglasil glas zvončka ter naznanil, da prihaja sv. Popotnica. — Zamislil se je: Ni bilo takega mraza, ne take vročine, ne takega neurja, da bi izpustil v nedeljo službo božjo, dasi je bila pot dolga dve uri hoda do cerkve. »Sedaj, ko sam ne morem k Tebi v Tvojo hišo, Gospod,« je čustvoval sam pri sebi, »si se napotil Ti Gospod Jezus Kristus k meni, da me pripraviš za zadnjo pot.« Bil je ganjen ob tej misli..... Pa se je oglasil zvonček, pa mu je podelil duhovnik sv. Popotnico in ga prijazno nagovoril: »Štefan, nič strahu za pot v večnost! Modro ste gospodarili v življenju! Nabirali ste si marno zakladov, ki jih ne uniči ne rja ne molji in jih tatje ne ukradejo — sedaj pride kot plačilo nebeška domovina, za katero se niste strašili nobenih žrtv.....« Razjasnilo se je kmetu lice ob teh besedah ter je dejal: »Gospod župnik,

učili so me pokojni stariši: Kakoršna nedelja taka zadnja ura. Nedelja brez Boga, pa še zadnja ura...!"

O nedeljskem počitku naj tokrat le eno povdarim. Ni samo radi službe božje potreben nedeljski počitek, ampak tudi radi srečnega družinskega življenja. Ves teden je delavčeva družina razklana: mož je v rudniku ali v tovarni, žena je zaposlena v gospodinjstvu, otroci so v šoli ali na delu. Če bi ne bilo nedeljskega počitka, bi družina ne imela niti enega dneva v tednu za sebe. Kaj bi bila neizbežna posledica? Medsebojno odtujenje moža in žene, starišev in otrok bi bilo neizogibno. Že sedaj je čestokrat medsebojno odtujenje moža in žene krivo zakonske nezvestobe in zakonskih razdorov. Kako malo se ljubijo stariši in otroci! — Boljše vizem, ki je odpravil nedeljski počitek, razbil družinsko življenje porušil cerkve, onemogočil nedeljsko službo božjo, je s tem uničil tudi pravo srečo in veselje velikega ruskega naroda.

Delavci, delavske družine, čuvajte nad katoliško nedeljo in njenim počitkom, sicer ste ogoljufani za srečno časnost in večnost.

Božja pomoč ostani vedno z Vami!

ANDREJ, škof lavantinski.

DESET ZAPOVEDI KATOLISKEGA OCETA.

P. Odilo Hajnsek O.F.M. je zapisal v „Ave Marija“, mesecniku Slovencev v Ameriki, 10 zapovedi, ki naj bi veljale v vsaki katoliki družini.

Oče je po besedah sv. pisma glava, vladar družine. Vlade v družini si torej ne izbiramo po volilnih listkih ali kroglicah. Vlada v družini je postavljena od Boga. V osebi očetovi je.

Vlada očetova naj bo mocna vlada. Oče ne sme biti klepetulja. Kar je povedanega, to je zrelo premisljeno in mora držati, tudi pri odraslih otrocih.

Deset zapovedi krcanskega oceta:

1. V moji hisi molimo vsak večer, pred jedjo in po jedi. Tudi takrat, če pride obisk, tudi če je kak nekatolican navzoc. Kdor vziva v hisi gostoljubje, je vezan na postave moje hise. Kdor se poda v tujo deželo, se mora podvreći postavam iste dežele. Tako je tudi v moji hisi.

2. V moji hisi se ne sme govoriti kaj slabega in ne preklinjati! Preklinjevalcu in bogokletnezu ne da zavetja moja streha Sostanovalci, ki bi s takim govorjenjem okuževali zrak v moji hisi, bodo na to resno opozorjeni in neusmiljeno odpusceni. To je hisna postava! Kdor prestopi prag moje hise, je na to postavo vezan. Kdor noče, naj odide! Jaz zapovedujem.

3. Ako nastane v moji hisi prepir, hocem da se poravnava po besedah apostolovih pred solncnim zapadom. Drug drugemu ne odpustiti, je satansko. V moji hisi pa ni prostora za satana.

4. V moji hisi ne sme nihče opravljati in obrekovati one, ki niso navzoci.

5. V hisi ne trpim nobenega protiverskega casopisa ali knjige. Kar ne spada na mizo, spada v ogenj. Jaz sem policijska oblast zoper vse, kar je nevarno nedolznosti in veri.

6. V moji hisi ne sme biti noben član družine nobeno nedeljo in zapovedan praznik brez sv. mase. V soboto zvečer nihče ne gre na veselico, da bi bila v nedeljo glava pretezka za sv. maso. Sv. masa velja v moji hisi kot nekaj najvisjega na svetu.

7. V moji hisi je cast duhovnika in njegov ugled nekaj svetega in nedotakljivega.

8. V moji hisi polagamo vestno pazljivost v dostojnost v obleki. Ako žena ni dovolj mocna, da bi hčerke strahovala v tem oziru, potem zastavim jaz svojo besedo. Hisna postava je taka in postavodajalec sem jaz.

9. V moji hisi ne trpim in pod nobenim pogojem ne dopuscam mesanega ali dvomljivega, znanja. Iz moje hise

nobenega mesanega zakona. Nikoli! Prej se bom dal prelo-miti, kakor ukloniti!

10. V moji hisi obstoja gotov hisni red: ob tej uri gremo spat, ob tej uri vstajamo. Vsi tako! V moji hisi spada vecer družini, ne cesti, ne pijancevanju, pac pa mesечно enkrat društvu! Jaz imam ključ od hisnih vrat. Kadar enkrat zvečer zaklenemo, naj nihče vec ne trka!

Tako dela, tako govori oče, ki veruje v svoje kraljestvo — in tako kraljestvo je mocno, tako kraljestvo je božje...

Oče nas, kateri si v nebesih — pridi k nam Tvoje kraljestvo!

NASIM MATERAM.

Gospod Bog je nam zenam zaupal veliko nalogo: materinstvo in vzgojo otrok. Imeti otroke, to ze zmoremo, ker smo zato ustvarjene, pac pa je tezje otroka pravilno vzgajati. Otrok potrebuje hrane in obleke in ravno tako potrebuje dusne vzgoje. Na nasi skrbi je, da ne bo otrok nekoc nam starisem in narodu svojemu v sramoto. Kaj nam pomaga, ce tudi se otrok lepo telesno razvija in postane krepak mladenic ali zalo dekle, ce bi bil pa vzgojen s slabimi lastnostmi in neusmiljenim srcem, ki bi spletal starisem mesto veselja, trnjevo krono.

Na vecer nasega zivljenja, prijateljice moje, si bomo zelele miru, kakor vsak clovek, ko je truden zivljenja. In ta mir nam bo siguren, ako naucimo svoje otroke lepega in krcanskega zivljenja. Vsaditi moramo v srca nasih malih lepe cednosti. To je nasa sveta dolznost, otroku pa bo zanesljivo orožje, ko bo stopil v borbo zivljenja. To je precej tezka naloga, kajti z otroci je kriz / in sicer precej vecji, kakor si ga predstavljajo n. pr. nasi mozje. Treba je dobre volje in potrpljenja. Previdno si poiscimo pot do malih src, da nam ne bodo otroci prav nicesar prikrivali. Naucimo jih resnicoljubnosti in postenosti. Radi naj molijo in zaupajo v Boga! Skusajmo jim dajati same lep vzgled!

Pri nas v domovini se mnogo trudijo matere in vzgojitelji sploh tudi s tem, da bi vcepili otrokom veselje do dela in varcevanja. Danasnji kritichni casi zahtevajo vse to od nas.

Se mnogo bi se dalo o tem razpravljati, mogoce kedaj pozneje.

Nasa skrb bodi, da ne bomo zaostajale me slovenske matere raztresene po tujini, za onimi tam doma! In: Bog blagoslovi nase delo!

Pripomba urednistva. To pismo nam je poslala skrbna slovenska zena iz L. Njenega imena zal ne smemo objaviti, ce tudi bi radi. No, ce nam bo dovolila, bomo pa drugikrat zeznali nase citatelje s pisateljico, ki jo prosimo, da nam se velikokrat poslje svoje lepe misli o visokem materinskem poklicu.

PISMO DEKLETU.

Pred kratkim sem govoril s starejšo gospo iz naše kolonije o naših dekletih v izseljeništvu. „Le redkokdaj grem v gostilno,“ mi je rekla gospa, „s svojim možem in ko sem bila, sem imela priliko opazovati obnašanje naših ljudi. Že vedenje nekaterih moških se mi je gabilo, a do skrajnosti sem bila presenečena, ko sem videla tam naš mladi ženski svet, kako nedostojno izgublja v tisti pisani družbi svoj dekliski ponos, ponos brhkih in dostojnih slovenskih deklet. Solza potrnosti mi je zaigrala v očeh, ko sem v mislih videla skromno a ponosno slovensko mater, ki bi gotovo solzna zašepetala svojemu otroku: „Dekle ali ne veš, da sem te rodila jaz, slovenska mati, pod streho, kjer cveto rdeči nageljčki kjer bele lilije krasijo vrtove...? Vrni svoji materi mir in zaupanje ki drži visoko svojo slovensko čast, beži iz zaduhlih beznic, skesaj se in se vrni na pošteno pot!“

Vrni se, ljubko slovensko dekle, v svojih mislih na svoj rodni dom, pojdi v življenje svoje zlate mamice, živi dostojno!

Če nam bo danes ali jutri usoda mila, da se vrnemo pod okrilje lastne strehe, ali boš lahko prestopila prag svojega doma z vedrim čelom in s tistim ponosom, ki si ga imela, ko te je s solzami v očeh blagoslavljal tvoja mati in ti priporočala: Dekle pošteni naj bo tvoja pot v široki svet! - ? Vzdrži se dekle in imej vedno pred očmi, da bo treba dati domovini zdravih sinov in pridnih hčera. Zavedaj se tega!

Ne igraj se s kruto usodo, ki te je vrgla v tujino! Ne pomagaj onemu črnemu vragu, ki hoče uničiti naš rod! Drži se trdno, da ne padeš, ker če padeš, boš pogubljena ti in narod tvoj!

Ta goreč opomin naj ti gre globoko v srce — kot večna luč naj gori Tvoja molitev pred Vsemogočnim, da vztrajaš pošteni in dobra!

Drago slovensko dekle! Vzemi si te vrstice k srcu z isto resnostjo in ljubeznijo, kot sem jih napisal jaz, da te bo mati vesela in mi ponosni.....!

Slovenski fant.

Opomba ured. Hvala ti lepa, vrli slovenski fant, za lepe besede namenjene našemu dekletu. Tudi mi bomo molili s teboj, da ostane naša mladina pošteni! Piši nam še!

NAŠI DOLGOVI.

Prijatelji! Veste, kaj Vam hočem povedati? Postni čas je pred nami, čas, v katerem je treba račun napraviti s svojim Bogom. Prosim, ne ustrašite se besede: K spovedi bo treba!

O potrebi spovedi ne bom pisal, saj smo in bomo o tem čuli v pridigah. Le na naš krasno uspeli misijon lanskega leta bi Vas spomnil in pa na slovesno obljubo, ki smo jo storili ob sklepu: da hočemo biti **dobri katoličani!** Ali naj bi bila ta obljuba — storjena pred živim Bogom — le prazna beseda? Ali je vredno teže vesti še dalje nositi, ko je pa račun treba enkrat napraviti? Ali boste odlašali, ko ste pa vsaki dan v smrtni nevarnosti tam doli pod zemljo?

Toda, kaj izprašujem.....? Prepričan sem, da bodo naši dragi rojaki pokazali sedaj v postu, da jim je čista vest **prva in glavna skrb** in da bomo Veliko noč praznovali z največjim veseljem v milosti božji.

Čas za velikonočno spoved bo:

- v Spekholzerheide: 15. marca od 8—9 dop., ob 9. sv. maša
- v Brunssumu: 19. marca od 7—9 dop.
- v Brunssumu: 21. marca od 7—9 dop., od 3—7 pop.
- v Brunssumu: 22. marca od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Eijgelshoven: 28. marca od 7—9 dop., od 3—7 pop.
- v Eijgelshoven: 29. marca od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Nieuwenhagen: 29. marca od 3—6 pop.
- v Nieuwenhagen: 30. marca od 7—9 dop.
- v Nieuw Einde: 3 april od 7—9 dop.
- v Nieuw Einde: 4. april od 7—9 dop., od 3—7 pop.
- v Nieuw Einde: 5. april od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Nieuw Einde: 26. april od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Eijsden (Belgija): 5. april od 4—8 pop.
- v Eijsden (Belgija): 6. april od 6—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Lutterade: 11. april od 7—9 dop., od 5—8 pop.
- v Lutterade: 12. april od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Gezellenhuis Emma: 18. april od 5—7 pop.
- v „ Emma: 19. april od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Winterslag (Belg.): 2. maja od 5—8 pop.
- v Winterslag „ : 3. maja od 7—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Waterschei (Belg.): 13. maja od 5—8 pop.
- v Waterschei „ : 14. maja od 6—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Maastrichtu: 25. maja od 6—9 dop., ob 9. sv. maša.
- v Zwartberg (Belg.): 30. maja od 5—8 pop.
- v Zwartberg „ : 31. maja od 6—9 dop., ob 9. sv. maša.

* * *

Kristus kliče, pridite, prijatelji!

Vaš duhovnik.

DRUSTEVNO GIBANJE V HOLANDIJI.

Zveza društev sv. Barbare v Heerlenu

je imela 1. februarja v patronatu v Heerlenu svojo programatično sejo za leto 1931. Konstituiral se je odbor za to leto: Fr. Klinar, predsednik (stanuje v Nieuwenhagen, Schanserweg 60), Fr. Zorko, podpredsednik (Brunssum, Rozen-gartenkolonie, Heulenderstraat 56), R. Selič, tajnik (Hoensbroek, Horstplein 16), odborniki: Mih. Strucelj (Heerlerheide, Kampstr. 104), Lud. Marinc (Lutterade, Burge-meester Lemmensstr. 222), in Fr. Ožek, (Spekholzerheide, Graverstraat 8). Določil se splošen program društvenega dela, ki bo nadaljevanje prejšnjega leta. Nekaj novega bodo letos „prosvetni večeri“, ki jih uvajamo pod vodstvom g. Oberžana; o njih namenu govorimo na drugem mestu.

J. Hriberšek:

Društvo sv. Barbare v Brunssumu.

Dne 25. februarja se je vršil občni zbor društva. Izvoljen je bil za letos odbor: Zorko Fr., preds., (Heulenderstraat 56, Brunssum), Murko Josip, podpreds., Hriberšek Jos., tajnik (Dorpstr. 156a, Brunssum), Pučnik Fr., blagajnik (Pere-grimweg 7, Langenberg), Markošek Fr., Smit Fr., Grešak Stefan, odborniki, Godec Fr., Fröhlich Fr., Kužnik Martin, Kovač Fr., Pospek Fr., zaupniki. Smrkolj Fr., knjižničar, in Vrankar Viktor, Kamenšek Jos., preglednika.

Odbor je na svoji seji sklenil predlagati na prihodnjem sestanku ustanovitve mrliške blagajne.

Društvo šteje 131 članov, ima svako 4. nedeljo v me-secu ob 4. uri pop. redno mesečno zborovanje. Redno pri-haja k našim zborovanjem g. kaplan Oberžan, ki ima zelo zanimiva predavanja. Tako je predaval v oktobru: o zgodovini Slovencev, novembra: katoliška Cerkev v kata-kombah, v decembru: Božič. Vsakokratno predavanje so spremljale prekrasne kino-slike. Dvorana je bila vsakokrat nabito polna, ljudstvo je z velikim zanimanjem in s hvalež-nostjo sledilo besedam predavatelja.

Sijajen film smo videli v nedeljo 22. febr. v Brunssumu. G. Oberžan nas je namreč zelo razveselili s prekrasnim „Credo“-filmom. S solznimi očmi smo sledili res pretreslj-i-vim slikam življenja uboge Suzane, ki jo je milost božja tako čudovito ozdravila na duši in telesu. Takih predavanj si želimo še veliko!

(Prav tako! Da, če se drugi udajajo strastem po nelepih filmih, se mi dvigamo proti Solncu s pomočjo katoliškega filma! — Urednik).

Društvena knjižnica je odprta vsako nedeljo od 11—12 ure. Imamo nad 250 knjig. Citajte radi!

M. Strucelj:

Društvo v Heerlerheide.

25. januarja se je vršil občni zbor. Izvolil se je odbor: Michael Strucelj, preds. (Kampstraat 104, Heerlerheide), podpreds. Matija Zibret (Dorpstraat 20, Palemig-Heerlen), Jakob Berglez, tajnik (Jongmansweg 9, Heerlerheide), Iv. Novak, Iv. Camer, Iv. Majer, in Joz. Ogrenjšek, odborniki.

Občnemu zboru, ki je bil zelo častno obiskan, sta prisos-tovala tudi p. Teotim v. Velzen in slovenski duhovnik. Po občnem zboru je imel g. kaplan predavne in proizvajal pretresljiv „Credo“-film. Poslušalci so bili vsi ginjeni nad usodo neverne, a potem tako srečne in verne Suzane.

F. Ožek:

Spekholzerheide.

V mesecu januarju ni imelo društvo občnega zbora, ker je bil itak ustanovni občni zbor še le v novembru 1930, pač pa se je vršilo 15. febr. redno mesečno zborovanje. Tako krasnega večera Slovenci v Spekholzerheide še nismo imeli. Kar zamaknjeni smo sedeli in gledali krasen „Credo“-film ter poslušali v srce segajoče predavanje. Dolgo ne bomo pozabili tega večera.

Še nekaj bi rad povedal. Ne nadlegujmo preveč našega slovenskega duhovnika z vsemi mogočimi in nemogočimi željami, saj vidimo, koliko ima dela! Stori pač vse, kar more, a ljudstvo zahteva včasih tudi nemogoče stvari. Delati moramo tudi sami, ne vse od duhovnika pričakovati, zlasti se pa ravnajmo po navodilih našega vrlega „Rafaela“!

Op. ured. Predsednik iz Spekhholzerheide se boji za našega kaplana, da ga ljudje preveč oblagajo z delom. Res, „tudi sami moramo delati!“..... Uredništvo pa je pooblaščen, da zaupa svojim čitateljem: vsakdo lahko mirno potrka na vrata svojega duhovnika, karkoli bo že težilo tvoje srce. Če se ne bo moglo ustreči v vsem, dobro voljo boste gotovo našli.....!

L. Marinc:

Društveno delo v Lutterade.

V nedeljo 8. februarja je bila tu zopet slovenska služba božja. Popoldan se je vršilo mesečno zborovanje, ki se ga je udeležil tudi naš slovenski duhovnik. G. Oberžan je spodbujal s svojim programatičnom govorom k intenzivnemu delu, sicer je bil program sestanka popolnoma navaden.

Fr. Klinar:

Eijgelshoven.

Društveni občni zbor se je vršil 15. februarja. Izvoljen je bil odbor: Fr. Klinar, pred., (Nieuwenhagen, Schanserweg 60), And. Obšteter, podpreds., Ant. Pintarič, tajnik, Joz. Komac, blag., Fr. Bizjak, J. Celič, Al. Gričar, odborniki. Razpravljalo se je v zadevi včlanjenja društva k holandskemu „Mijnwerkersbond“, o čemur bo sklepala seja Zveze. Sklenilo se je, da se nabavi knjiga za kroniko, v katero se bodo beležili vsi važnejši dogodki iz zgodovine društva.

DRUSTVA V BELGIJI.

P. Doljak:

Društvo sv. Barbare v Winterslagu.

Zelo nas je razveselila prav številka „Rafaela“, ki nam bo prinašal poučne stvari vsaki mesec in ki se mu bomo lahko tudi kaj potožili o našem težkem življenju.

Naše društvo se je ustanovilo dne 26. junija 1927 po prižadevanju č. g. Valentina Zupančič, slov. duhovnika iz Francije. Ko se je imenovani gospod vrnil, je predal duhovno vodstvo č. g. tukajšnjemu kaplanu Van de Vortu. Ko se je društvo malo opomoglo, si je prevzelo v program i podporem namen. (Osnovano je torej, kakor ono v Eijsdenu). Priredilo je dosedaj več zabav in prireditev, pred kratkim nas je razveselilo z veselo igro „Stari grehi“. Udeležila sta se iste tudi tukajšne pevsko društvo „Slavček“ in in pevski odsek „Zvon“ iz Eysdena.

Zborovanje imamo vsako prvo nedeljo v mesecu. Društvo stoji trdno kljub malemu številu članov in velikim izdatkom bolnim in ponesrečenim, vidi se, da je bilo vodstvo vedno v dobrih rokah. Za 1. 1931 je bil izvoljen sledeči odbor: Pavel Komac, pred. Praznik Mat., podpreds., Peter Doljak, tajnik (Stanuje Winterslag Citte II, Groenstraat 70), Fr. Flajs, Jur. Zupanc, Iv. Krajnc, Fr. Braz, And. Cvetežar, odborniki.

Pevsko društvo „Slavček“ v Winterslagu je priredilo na dan Vseh svetnikov 1. 1. „Spominski dan“ v spomin onim ponesrečenim Slovincem, ki so bili 1. 1928 žrtve velike rudniške nezgode v Waterschei in počivajo na pokopališču v Gencku. Tudi vsa sosedna društava so se udeležila tega spominskega dne, le največje in ki bi bilo v prvi vrsti poklicano, se ni odzvalo. Okrasili smo grobove naših dragih rojakov, zapeli naše žalostinke, ki so vzbujale veliko zanimanje tudi pri Flamcih.

Eysden — St. Barbara.

1. februarja sem o priliki službe božje v Eysdenu obiskal tudi lokal tamkajšnega pevskega-tamburaškega odseka v

Paul Lambertstraat 11. Zelo lično sobico, kjer se nahaja tudi knjižnica, krasijo slike iz društvenega življenja, na sredi pa visi velika slika Njegova Veličanstva kralje Aleksandra.

Zelo sem bil presenečen nad uspehi **tamburaškega odseka**. Še le par mesecev obstoja, pa že znajo nad 10 komadov, med njimi tudi prav lepe koncertne, in to po notah. Vsi fantje so se najprej naučili note in potem so zgrabili za instrumente. Najmlajši igravec ima komaj 9 let, pa je po izjavi pevovodje najboljši. — Tamburaši so že dvakrat javno nastopili, obakrat v splošno zadovoljnost občinstva.

Zares, nad vse razveseljivo, da si iščejo fantje poštene zabave pri pesmi in godbi. Vsa zasluga, da se je odsek tako visoko dvignil, gre neumornemu g. Alojziju Hribar, ki je fant od fare. Doma je s koroške Črne, še čisto mlad, a muzikaličen talent, igra vam na vsak instrument. In vendar tudi on hodi vsak dan v jamo, dela in trpi, v prostih urah pa se žrtvuje društvenemu delu. — Bog ga ohrani še dolgo našim Slovenčem v Eysdenu!

D. O.

NAČRT PREDAVANJ V MESECU MARCU.

1. marca v Eysden, Belgija — Caffé Voukan —: Credo film.
8. marca v Lindelheuvel — društveni lokal —: Credo film.
15. marca v Spekhholzerheide — Patronat —: Cerkev v katakombah.
22. marca ob 5. uri v Brunssumu — Patronat —: Krist. trpljenje; ob 7. uri v Heerlerheide — patronat —: Krist. trpljenje.
29. marca v Eijgelshoven — društveno lokal —: Početki krščanstva.

Vsa predavanja spremljajo krasne kino slike. Če ni označen čas, se vrši predavanje vsakokrat ob 5. uri pop.

MED HOLANDSKIMI JUGOSLOVANI.

Pridna Berta piše pismo

Eerwaarde Pater.

Hé, U zult wel 'n beetje opkijken, als U mijn naam er onder ziet staan. U kent me misschien niet goed, maar ik ken U zooveel te beter. Ik vernam al van m'n ouders, dat U uit Joego-Slavië hierheen zijt gekomen. Nu, daar zijn wij heel blij mee.

In de dagen van de Missie waren vader en moeder ook bij U geweest. Ook was U eens in den herfst bij ons geweest, maar toen was ik niet thuis.

Ik geloof wel, dat U dat best zult kunnen lezen, want U stuurt elke maand een blad dat „Rafaël“ heet en daar heb ik eens in gelezen, dat U ook Hollandsch kon. Ik zou 't ook wel op Sloveensch hebben geschreven, maar dit heb ik in de school geschreven en daar mogen wij geen andere taal schrijven. Omdat ik niet zoo vlug wist, aan wie ik moest schrijven, had ik maar aan U geschreven. Ik zal ook veel bidden, dat alle Slovenen braaf mogen blijven.

Beste groeten van vader, moeder, broertjes en zusje, maar vooral van mij.

Berta Jankovič.

* * *

Beste Bertha.

Gij hebt mij groote vreugde bereid met Uw mooi briefje. Dank U!

Ik kan niet zoo goed Hollandsch als jij, omdat ik geen Hollandsche scholen bezocht, toch meen ik, dat gij ook mij zult kunnen verstaan. Braaf kindje! Ja, bid zeer veel voor ons, Slovenen, en wil ook mij niet vergeten in Uwe gebeden!

God zegene U!

Kapelaan Oberžan.

D. Oberzan:

Prosvetni večeri.

Vsi vemo, kaj pomenijo holanski „Pratavond-i“. Shajajo se ob večernih urah odlični govorniki, shajajo se odborniki drustev, pride lahko vsak, ki se hoče kaj pametnega naučiti. Govorniki obravnavajo pod vodstvom g. Dr. Poelsa najrazlicnejše predmete, odborniki se vadijo v nastopanju, kritika izsola tudi iz priprostih delavskih vrst prav dobre govornike, vsak poslušalec pa izredno veliko pridobi na takih „Pratavondih“.

Po vzgledu Holandcev smo i mi Jugoslovani osnovali svoje „prosvetne večere“. K prvemu, ki se je vrsil 19. jan. ob 6. uri in se je sijajno obnesel, so bili povabljeni vsi odborniki vseh drustev. Zal nam je bilo, da iz drustva Heerlen nikogar ni bilo. Drugi se je vrsil 2. februarja Zistotako lepim obiskom.

Dolocilo se je, da bodo ti govorni večeri odslej vsak prvi ponedeljek v mesecu od 6.—8. ure v mali dvorani „Ons Volkshuis“ v Heerlenu, katera dvorana nam je po dobroti Holandcev zastoj na razpolago.

Tretji govorni večer je torej:

2. marca točno ob 6. uri.

Povabljeni niso le odborniki drustev, temvec vsi, ki se za stvar zanimajo. Pridite! Tudi za smeh je poskrbljeno!

Bodite previdni pri delu! Ker se večkrat zgodi, da Slovenci nezmožni tujega jezika, cesa ne razumejo pri delu in se skregajo s svojim predstojnikom in so nato kaznovani ali pa se celo odpuste iz službe, se resno opominjajo, da je vedno boljše potrpeti, kakor potem nositi posledice neprevidnega govorjenja. Kadar ti kaj ni jasno, obrni se do zaupnega moza, ali najbolje do nasega duhovnika za svet! Klinar.

Pismo iz Amsterdama. Z velikim veseljem sem prejela te dni Vaso kartico, se vecje veselje mi je napravil „Rafael“, ki sem ga z največjim veseljem gotovo trikrat zapored precitala. Prosim ne dajte me v „cajtenge“! / Saj vas ne morem, ce ste pa tako dalec od Heerlena. / Opomba ured. Drago mi je cuti, da je sv. misijon tako dobro uspel. Tiste mlade misijonarke v Radecah so molile — saj so moje prijateljice. S kakim tezkim srcem sem se poslavljala v L. od njih. Obljubile so mi, da bodo za me molile, da bom srecno pršla skozi vse valove zivljenja. Res, ko sem odhajala, se je dvoje rok prosee dvigalo in prosilo, naj ostanem doma. Toda bozja volja me je poslala po cudnem nakljucju sem, ce tudi sem se upirala. Saj niti las ne pade z glave brez Njegove volje. Castiti! Dovolim si poslati prilozem dopis, ki ga lahko uporabite za „Rafaela“.

Opomba urednistva. Gospodica, ki biva v Amsterdamu, nam je poslala z gornjim pismom krasen clanek „Nas dom“, ki ga objavimo v prihodnji številki. Pisateljica se je podpisala z „Magdalena“, nam je pa vseeno znano, da ima 21. oktobra svoj god..... Hvala ji lepa in se se priporocamo!

Se en dopis iz Speckholzerheide. Prav veseli smo mi Slovenci, da je prislo tudi pri nas do ustanovitve drustva sv. Barbare. Da je prislo do tega, je pa največja zasluga g. Franca Ozek, nasega sedanjega predsednika, ki smo mu tudi vsi prav iz srca hvalezni! Drustvo steje danes 37 clanov. Blagajnik Martin Kljun je izstopil. Mesto njega je bil izvoljen Franc Podbregar. Fr. Vodeb, tajnik.

Nadzornica stanovanj gđc. van Welters sprejema stranke iz kolonije Eggen — in Rozengarten — vsako sredo od 11.—12.13. v poslopju „Groene Kruis“ v Brunssumu.

Gđc. de Lom de Berg sprejema istotako stranke kolonije Langenberg vsaki četrtek od 11.—12.13. na rudniku „Hendrik“.

Za Lindenheuvel je nadzornica stanovanj gđc. van Basten Batenburg, ki sprejema stranke vsako sredo od 10.—11. ure v Sittardu-Sanderbout, Erucstr. 61—63.

Rojaki, ki želite nasveta v zadevi stanovanj, v slučaju

bolezni in smrti in splosnih potreb ter podpor, obrnite se na imenovane gospodične, ki Vam bodo rade pomagale.

Brezplačni kuhinjski tečaj. Državni rudniki prirejajo skozi celo leto večtedenske kuhinjske tečaje v Brunssumu, Venweg 16, za žene in dekleta družin, kojih možje—očetje delajo na državnih rudnikih in stanujejo v kolonijah Eggen-Langenberg.

Tudi slovenska dekleta in žene imajo pravico, da se prijavijo na gornji naslov ali v pisarni gđc. nadzornice stanovanj za ta brezplačen tečaj.

Istotako se vrši kuhinjski tečaj za one iz Lindenheuvela v Sittardu, Sanderbout, Residatr. 12. Priglasiti se je treba pri gđc. van Basten Batenburg.

Bolniki: V Sittardu se nahaja v bolnici že od 20. jan. t. l. Iv. Srebot iz Lindenheuvela, Timorstr. 91., ki si je zvinil nogo.

Največji reveži. Znete, kdo so ti? V umobolnici v Venrayu se nahajajo 4 Slovenci, ki je težavno delo tako zelo vplivalo na njihove živce, da so morali v to prežalostno hišo.

Fr. Velovšek iz Hoensbroeka, Poelstraat 12, je že od 15. febr. 1930 tamkaj, doma pa blaga žena komaj preživlja dva svoja otroka, pridnega Eduarda in mirno Marijo, ki ima tako rada cokolado..... — Al. Zakonšek, iz Trbovelj doma, je že 2 leti v umobolnici. Delal je na „Maurits“ v Lutterade; žena je nekje v Franciji... — Fant Joz. Novak iz Eijgels-hovena bi tako rad sel ven iz te hiše in domov v Jugoslavijo, pa ga najbrž še ne bodo pustili, če tudi je že nad 1 leto tam. — Ferd. Kac iz Lutterade je četiri nesrečnež, ki je prišel tjakaj 1. julija 1930. Je poročen, kje je žena se ne ve.....

Umrli je v bolnici v Sittardu član drustva sv. Barbare iz Lindenheuvela g. Ernst Močnik, stanujoč v Kampstr. 68. Bil je operiran na želodcu, pa je par dni po operaciji izdihnil. Pripeljali so ga v Lindenheuvel in ga tam položili k večnemu počitku. Pokojni zapuša ženo in enega otroka.

Poročila sta se dne 11. februarja v cerkvi Matere božje v Maastrichtu Ivan Jankovič in Marija Lekše, stanujoča Tafelstraat 13.

Organist-pevovodja nastopi z dne 1. marca, je to g. Alojzij Kronovšek, doma iz Braslovč. Vodil bo petje pri naših društvih. Natančnejše poročilo sledi v prihodnji številki.

NOVICE IZ BELGIJE.

Zanimivo. V koloniji Eysden-St. Barbara je bivalo z dne 31. dec. 1930: 16 različnih narodnosti in sicer 979 Belgijcev, 1129 Poljakov, 997 Čehov, 807 Jugoslovanov (izmed teh 413 mož, 135 žen in 259 otrok), 357 Madjarov, 264 Italijanov, 148 Avstrijcev, 71 Nemcev, 45 Holandcev, 1 Ukrajinec, 5 Rusov, 3 Spanci, 20 Francozov, 13 Romunov, 3 Zamorci in 8 brez narodnostih. Skupno torej 4850 prebivalcev. Pač pisana družba in to v eni fari. Kako težko je pač dušno pastirstvo v takih razmerah.....!

V Eysdenu - Paul Lambertstr. 11. je umrla dne 6. dec. 1930 mlada žena Iv. Goričana, komaj eno let in 2 dni je bila poročena.

Nevarno sta oboleli ga. Ana Ferenčak. Louis Mercier 53., ki ima dva mala otročička in ga. Marija Kotnik, Elisabethstr. 5. Obe bolnici sta članici pevskega drustva.

Ponesrečenci v Winterslagu. V rudniku se je bil tako zelo ponesrečil naš rudar g. Albert Mlekuš, da so mu morali odvzeti nogo pod kolenom.

21. januarja se je pa hudo poškodoval naš vnet društveni delavec g. Anton Komac, oče 6 otrok, v jami mu je zlomilo nogo in ga sploh po telesu močno ranilo.

Holandski rudniki, produkcija v 1. 1930.

Vseh 12 rudnikov je v 1. 1930 produciralo 12.211.085 ton premoga, dočim je znašala produkcija 1. 1929 le 11.582.702 ton.

Delavcev je bilo na vseh rudnikih dne 1. jan. 1931: 37.518 (od teh 26.536 podzemeljskih, 10.982 nadzemeljskih), lani je bilo z istim dnevom 140 delavcev več.

Torej je 1. 1930 manj delavcev produciralo večjo množino premoga. Rudniška podjetja pripisujejo to dejstvu, da se delavci v 1. 1930 niso toliko prestavljali z enega rudnika na drugega.

Zato pa tudi podjetja ne sprejemajo rudarjev, ki prostovoljno puste dela na enem rudniku in se hočejo seliti na drugega. Vsak rudnik hoče stalnih delavcev.

PO SVETU.

Koliko katoličanov je na svetu. Rimski listi objavljajo, da je v Evropi 208.883.000, v Ameriki 109.100.000, v Aziji 16.536.000, v Afriki 5.330.000 in v Avstraliji 1.585.000, torej skupno 341.430.000 duš.

Sv. maša na kolodvoru. Na veliki železniški postaji v Münchenu se opravlja vsako nedeljo 5 sv. maš s pridigami za potnike, ki morajo zgodaj odpotovati. Med sv. mašo je mogoče tudi prejeti sv. obhajilo. Te sv. maše se opravljajo ob takem času, da imajo verniki po zadostitvi verske dolžnosti še dovolj časa za vlak. Prva sv. maša se začne ob 3.10 uri, zadnja ob 5.55. V minulem poletju je bilo 60833 potnikov pri teh službah božjih.

Kolodvorsko službo božjo bodo vpeljali tudi na Dunaju. Dolgo času se je železniška uprava izgovarjala, da ni prostora. Sedaj je ta zadeva toliko napredovala, da se je ob nedeljah in zapovedanih praznikih vpeljala redna sv. maša za kat. potnike ob šestih na vzhodnem kolodvoru. Prvi je maševal ondi 4. jan. kardinal Piffl sam.

Ce Bog kliče. V Parizu študira 112 starejših duhovskih kandidatov. Med njimi so možje, ki so delovali poprej v odličnih službah. Največ je bivših častnikov (en polkovnik, en batalj. poveljnik, 6 stotnikov, 12 nadporočnikov, 5 inženerev, 6 odvetnikov, 1 tovarniški ravnatelj). Pustili so gospodje svoje visoke službe in stopili v službo Najvišjega...

60 judov se je spreobrnilo. V cerkvi Srca Jezusovega v Parizu je lani na praznik Kristusa Kralja prestopilo v katoliško cerkev 60 judov. Po sv. opravi so še dolgo molili za spreobrnjenje judovskega rodu.

Sedem sinov-duhovnikov pri smrti matere. V Erie je umrla 31. avgusta Julija Gannon. Vseh 8 otrok se je zbralo ob njeni smrtni postelji. Od teh 8 otrok je sedem duhovnikov, med njimi eden škof. —

Srečna mati, sedem poklicev ji je Bog izročil v varstvo. Bogu je vrnila sedem razcvetelih rož. Lahka ji je bila smrt, ker je tako vzvišeno izvršila svojo materinsko dolžnost.

Lurd. Zadnje tedne so bila po naših društvih predavanja o Lurdu s pomočjo „Credo“-filma. Naj sledi tukaj nekaj statistike s te velike Marijine božje poti.

457.000 romarjev je došlo lani v Lurd, med njimi 5 kardinalov, 131 škofov, pripeljali so se seboj 18.000 bolnikov. Blizu 1000 zdravnikov je bilo zaposlenih v pisarni za preiskovanje srečnih, ozdravljenih bolnikov.

Med čudežnimi ozdravljenji je bila pred 2 leti tudi gđc. Marij Häuschen iz našega Maastrichta, 17 let je bila jetična, 4 leta je bila sploh v postelji. Kljub ugovoru zdravnikov so jo peljali v Lurd. Po blagoslovu z Najsvetjšim je postala docela zdrava. 15 zdravnikov je potrdilo njeno ozdravljenje. Ozdravljeno je v Maastrichtu na kolodvoru pričakovala množica 15.000 ljudi.

Milijoni stradajo, z žitom pa kurijo. Angleška poročevalska agentura „Reuter“ poroča iz Manitobe v Kanadi (v Manitobi je središče kanadske žitne trgovine): Farmarji (kmetje) v državi Manitoba, ki dobivajo sedaj le po 25 centov za mernik ječmena, so začeli z ječmenom kuriti. Pravijo namreč, da jih kurjava z ječmenom manj stane

kakor kurjava s premogom ali pa z lesom, ker je en mernik ječmena dovolj, da lahko kurijo malo peč v sobi cel dan.

Kako s človek spozabi. Lani, 12. novembra je bil v neki gostilni (linške škofije) shod svobodomiselcev. Nekdo sname razpelo s stene in izpregovori bogokletne besede: „In 14 Tae, n drah ma dir da's G'nack (Genick) um!“ — Prav 14 dni zatem je bil pa njemu dobesedno vrat zasukan. Komaj je stopil v jamo rudokopa, kjer je delal, že se sesuje nanj tžka plast premoga, ki mu dobesedno zasuče vrat in hrbtenico. Tri mesece je ležal v silnih bolečinah. Bog mu je bil milostljiv, dobil je milost spreobrnjenja. Spoznal je svoje pregrehe in pripoznal, da ga je zadela kaznujoča roka božja. Prejel je skesano sv. zakramente.

O OLIKI.

Pod tem poglavjem prinasamo kratke izvlečke iz knjige Dr. Dostojen, O oliku. —

Slovenci smo dostikrat vroce krvi, se hitro razvnamemo pri pogovorih, kar ima dostikrat neprijetne posledice n. pr. da si clovek nakoplje tozbo. Kadar se ti zdi potrebno ugovarjati, ne zali bliznjega z nevljudnimi besedami, kakor: „Lazes,“ „Ni res“, ampak ustavi ga prijazno: „Oprosti, meni se zdi, da se motis!“ „Oprostite, jaz sem pa cul drugace!“ Ce kdo govori, pa se ti zdi potrebno, da ga prekines reci: „Oprostite, da vas motim!“

Veliko neotesanost moramo očitati tistim Slovencem, ki jim je umazano, nesramno govorjenje v zabavo.

So ljudje, ki znajo vsako govorjenje napeljati na umazanost. Pri njih se uresnicuje pregovor: „Cesar srce je polno, to usta govoré!“ Da bi ze vendar izginila iz slovenskega naroda ta grda navada!

Neolikanost kažejo zlasti oni mladenici in celo mozje, ki se celo pred dekleti in zenami nimajo spostovanja in njihovo družbo kalijo z umazanim kvasanjem. S takimi neslanostmi nadlegujejo nekateri zensko mladino se celo med potjo v cerkev. Upamo, da bodo ti obzalovanje vredni obicaji polagoma izginili iz nasega sicer dobrega slovenskega ljudstva. Tako umazano govorjenje mece namrec jako temno luc na nas — tudi tukaj v tujini!

2. Nesnaga.

Snaga je den glavnih pogojev za vsakega, ki se hoče po-našati z oliko. Ne mislimo pa samo telesne snažnosti, ampak tudi snažnost, red na stanovanju, v obleki in drugod. O snažnosti bomo govorili v posebnem poglavju; tukaj hočemo omeniti samo to, kar se s snažnostjo ne ujema in kar bi se moralo grajati, oziroma popraviti.

Zgodilo se je že, da je prišel kdo med naše seljake, pa jih je kar naravnost grajal: „Ti ljudje so pa zanemarjeni, umazani; kako da se tako malo brigajo za snago!“ V svojo lastno čast moramo povedati, da večina ljudi veliko da na snago. Najdejo se pa tudi mnogi nasprotni slučajji. Za snago ni treba bogastva, ne posebnega truda, ne velike izgube časa. Snažen je lahko vsak, tudi reven in priprost clovek: zdravje in dostojnost zahtevata, da v resnici tudi skrbi za snago.

Nesnago bi lahko očitali vsakemu, dasi je reven, ako si dolgo časa ne da ostriči las, ako si zjutraj in sicer vsako jutro ne umije obraza, ušes, vrata in rok. Nesnago in neotesanost bi smeli očitati tudi tistemu, ki hodi v raztrgani obleki. Delaven clovek ne more imeti vedno lepe, nove obleke. Raztrga se mu hitro, a če je skrben in ima čut olikanosti, bo raztrgano obleko dal zašiti, ali jo pa sam zašil. Nikdo pa ne sme biti tako sirov, da bi smešil ali se norčeval iz soseda, ki nosi zakrpano obleko. Ljubši nam je delavec z zakrpano obleko, s snažno srajco, ki so ji sicer vtisjeni znaki cloveka-trpina, nega pa polizan pustolovec, ki si vedno izbira nove obleke in ne ve, kaj je delo. Olikanost priprostega delavca je vedno več vredna kot pa napuhnjena gizdalina.

Zakaj cvete nasa trgovina kljub slabim casom?

PO CENI

PO CENI BLAGO!

FIRMA A. SCHUNCK,

HEERLEN pri cerkvi

Ne zamudite i vi ugodne prilike, ko prodajamo plasce
in povrsnike po polovicni ceni za casa razprodaje.

Perilo, posteljnina, preproge, sukno

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!

DOBITE GA POVSOD

ZALOG

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec

Blago za dame za pomlad kupite najbolje v TRGOVINI „DE BIJ”

navadno volneno blago 80 cm široko 80, 95, 1.10 za eden „el”

polvolneno blago 70 cm široko od 39 ct. dalje

svila volnena 100 cm široko od 1.75 fl. za „el”

katun-blago od 14 ct dalje za „el”

Trgovina DE BIJ Heerlen Willemstraat 17
Trgovina DE BIJ Hoensbroek Akerstraat

Trgovina DE BIJ Schaesberg Hoofdstraat
Trgovina DE BIJ Heerlerheide Heulstraat

GERARD LOGISTER

KERKPLEIN 8 HEERLEN TELEFOON 514

Svincene, cinaste potrebscine za plin
in stresna dela. Vse ognjegasne priprave

ZAHTEVAJTE CENIK!

Najboljsa zavarovalnica za rudarje:

Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering
Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesečno za slucaj nezgode
3.75 fl „ „ „ „ bolezni

Zavarovanec prejema: v smrtnem slucaju: 250 fl.

pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.

pri zacasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoca.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:

Davorin Brecko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /

Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.

I. Mercnik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN

I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

Slovenski obrtniki oglašujte v „Rafaelu”, ker ga berejo vsi Slovenci!!